
Josef Suk Oskaru Nedbalovi do Vídně
Křečovice, 26. 5. [1910]

Dem verehrten Meister
Oskar Nedbal
Tondichter, Direktor des Tonkünstlerorchesters
in Wien
Elisabethpromenade 39

Milý příteli,
děkuji Ti nejdříve za telegram, který rodičům, mně a všem přítomným způsobil tolik radosti. O pouti bylo u nás veselo, – škoda, žeš nebyl přítomen, postrádali jsme Tě! Jako zajímavost chci Ti sdělit, že Nebuška¹ naprosto neví, že na konci našeho dlouhého sezení u Fe[rr]ia něco vyvedl. Naopak, tvrdí, že ten celý večer mu zůstavil dojem taký, jako kdyby se vyjasnilo, a je rád, že jsme byli tak hezky pohromadě. Tak tedy odpusť a připiš nějaký ten žvást alkoholu, – ostatně vím, žeš poznal již tak mnohé na světě, že nebéřež vážně to, co se udá mezi 5 a 6^{ou} hodinou ranní. – Tak doufám, že ten večírek dopadl ku spokojenosti všech, a ne v neprospěch české musiky. –

Ronda (Veselý)² mi sdělil, že Ti odevzdal rukopis “Pohádky”³. Jak jsem Ti již sdělil, patří Tobě, ačkoliv, – bez falešné skromnosti – nechápu, že by Ti to mohlo působiti nějakou radost. Tedy, patří Tobě, ale prosím Tě, bys mi jej zapůjčil; – žádám totiž o cenu do akademie (musím hledět též něco skládáním vytežit) a jiného exempláře partitury nemám (opis má Hertzka⁴). Tak to pošli prosím rekomandovaně do Prahy na adresu pana Romana Veselého úředníka Zemské banky (Příkopy, zemská banka) – on to za mne do akademie dodá. Rozumíš mi, že ano? Jakmile to obdržím zpět, zašlu Ti ji ihned.

Hertzkovi jsem psal a snad již též s Tebou hovořil. Budeš-li někdy v Praze, sděl mi to, bychom se mohli opět sejít.

Vyříd' uctivá poručení milostpaní a přijmi vřelé pozdravy tatínka, matinky a mé.

Tvůj

cele oddaný

Josef Suk

Křečovice 26/5

Partitura musí být akademii dodána do posledního tohoto měsíce, tak prosím nezapomeň.

Přijď se podívat do Křečovic.

Prosím, [zaopatř] ty rukopisy dopisů na Dvořáka a nech je pí. Dvořákové⁵ vrátit.

---

¹ Nebuška, Otakar (1875–1962) – český hudební kritik, organizátor a skladatel. Spoluzakladatel a redaktor časopisu Hudební revue, do níž psal články a studie. Věnoval se propagaci děl autorů české moderny (V. Nováka, J. Suka, O. Ostrčila, O. Nedbala).

² Veselý, Roman (1879–1933) – klavírista. Vystudoval varhanické oddělení pražské konzervatoře a hudbě se věnoval také během ročního pobytu v Lipsku. Blízký přítel J. Suka. Od r. 1902 člen Podskalské filharmonie. Pořídil čtyřruční výtahy děl Novákových, Sukových, Foersterových i Smetanových a Dvořákových. Ze Sukovy tvorby upravil pro čtyři ruce “Asraela” a “Pohádku léta”, “Zrání” upravil pro dva klavíry, ze scénické hudby k “Radúzovi” vypracoval klavírní výtah. Od r. 1919 byl profesorem pražské konzervatoře. Často koncertoval s Českým kvartetem.

³ Sukova Pohádka léta – hudební báseň pro velký orchestr op. 29. Dokončena r. 1909. Premiéru měla v Praze 26. 1. 1909. Tiskem vyšla r. 1910 v Universal-Edition ve Vídni.

⁴ Hertzka, Emil (1869–1932) – ředitel vídeňské Universal-Edition, kde byla “Pohádka léta” vydána.

Suk dankt für das Telegramm und bedauert, daß Nedbal nicht zur Kirchweih anwesend war. Der Abend bei Ferrius ist wohl zur Zufriedenheit aller ausgegangen. Suk weiß, daß Veselý dem Adressaten das Partiturograph des "Sommermärchens" übergeben hat, den der Autor jetzt benötigt, um damit seine Bewerbung um den Preis der Akademie belegen zu können, da er kein zweites Exemplar hat. (Die Abschrift befindet sich bei Hertzka). Anschließend wird die Partitur zurückgereicht. Suk hat sich bereits schriftlich an Hertzka gewandt, möglicherweise hat Nedbal auch mit diesem gesprochen. Suk schlägt ein gemeinsames Treffen bei einem Pragbesuch Nedbals vor und lädt diesen auch nach Křečovice ein. Außerdem bittet er ihn, die Handschriften von Dvořáks Briefen an Frau Dvořáková zurücksenden zu lassen.

Praha, České muzeum hudby S 184/525

Dopis s obálkou, 1bf. – popsané 4 p., rukopis perem, datováno podle poštovního razítka.

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]

S. I., s. a. [ante 12. 6. 1910]

Drahý příteli

Tvé psaní došlo mne právě dnes ráno, kdy jsem pod dojmem oslav Richarda Strausse⁶ v Praze/ rozjímal, jací jsme to my Čecháčkové chudáci, – dostane li se kousek té naší práce také do světa, a dosáhnem li jen nepatrný dílek toho – ovšem plně zaslouženého u Strausse – uznání. Bez závidění, ale poněkud s trpkostí jsem na to myslel – a tu přišel pojednou Tvůj dopis. Věř mi, žeš mi tím způsobil velikou radost. Víím, že Tobě mám za to co děkovat a činím tak upřímně pod dojmem první radosti. – Už zase vidím vše v růžovějším světle a budu tiše, a s láskou pracovat se vší chutí dále.

V Praze v pondělí budu a navštívím Tě v hotelu.

Pozdravuji a líbám Tě a milostivé paní se poroučím

Tvůj vděčný

Suk

Suk erhielt Nedbals Brief, als er soeben mit Bitterkeit an die Richard-Strauss-Feier in Prag zurückdachte. Er sieht die tschechischen Künstler benachteiligt bei ihrem Bestreben, in der Welt Erfolg und Anerkennung zu finden (die er aber bei Strauss für völlig verdient hält). Nedbals Brief half ihm, die Welt wieder in einem freundlicheren Licht zu sehen. Er hat vor, diesen am Montag in dessen Prager Hotel aufzusuchen.

Praha, České muzeum hudby S 184/539

Dopis, 1 bf. – popsané 2 p., rukopis perem

---

⁵ Anně Dvořákové (1854–1931), vdově po Antonínu Dvořákoví. Josef Suk byl žákem a zetěm A. Dvořáka. V r. 1898 se oženil s Dvořákovou dcerou Otýlíí (zemřela v r. 1905).

⁶ Dne 25. 4. 1910 měla v Národním divadle v Praze premiéru Straussova opera "Elektra". Richard Strauss přijel do Prahy 12. 6. 1910, aby svou operu sám řídil. Časopis Hudební revue o jeho příjezdu tehdy (s. 343) napsal: "Richardu Straussovi na uvítanou! Příjezd Straussův je pro nás dalekosáhlou událostí, povýšenou nad pouhý fakt, že skladatel přijede dirigovat své dílo. Máť pro nás příjezd Straussův význam ideový: kulturní representant Německa, přijde v přímý styk s naším uměním a s naší kulturou, která tak ráda bývá ignorována; vždyť Bülow roku 1886 byl posledním, jenž ze Straussových krajanů s otevřeným srdcem přišel k nám do Prahy a s Brahmem zemřel poslední ze starých našich dobrých přátel."

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]
Praha, 5. 10. 1910

Drahý příteli,

marně jsem Tě v Praze hledal, – nepřálo mi štěstí – a všechny pokusy obapolné selhaly. Bylo mi to velmi líto, byl bych Tě byl rád pozdravil a ruku Ti stisknul. Do Brna přišly Tvé dopisy právě před koncertem⁷ a odpověď nebyla již ten den možná, – Hned po Brně hráli jsme v Písku a Plzni, a dnes po obdržení Tvého nového dopisu dostávám se teprve k tomu, bych si s Tebou popovídal.

Jsi přelaskav ke mně a jsem Ti vpravdě vděčen; – není to frase, věř mi; – těší mne neskonale Tvůj zájem o moji věc⁸ a oceňuji plně Tvou obětavost, – vím, není maličkostí na tak horké půdě pracovat pro věc toho druhu.⁹ A těší mne krom toho naše osobní sblížení, a bylo by mi milé, kdybys ve mně již nerozlišoval umělce a člověka jako dřívě, ale měl mne stejně rád těž – právě jako člověka.

Práce mám plně ruce a plnou hlavu. V prázdninách bránily mi silné záchvaty nervosy v práci, – a nejsem s kvartetem¹⁰ hotov, což mne rozčiluje, a nyní zkoušky kvartetní, a již pryč. Není mi tedy možno bych se teď vzdálil, v pátek 7^{ho} hrajeme ve Frankfurtě n. M., v neděli Saarbrücken, pondělí Trier – od \přístího/ úterka do soboty budu v Praze ještě, ovšem není ani pomyslení, že bych mohl při práci své zajet do Vídně, ale prosím Tě za sdělení, zda bychom mohli se v těchto dnech /od úterka/ sejít k. př. v Táboře?! Snad bude již do té doby partitura¹¹ hotova v tisku. Od středy dopoledne byl bych Ti k dispozici. Prosím Tě napiš mi o tom na mou pražskou adresu. Co se té “komedie plně omylů”, \o které píšeš¹², týče, tu cítím u nás i já a vůbec každý člověk, který zúčastní se veřejného života. Je nejlépe si ničeho nevšímat a dělat si svou věc.

Tvá "Barbora"¹³ se uchytila, a ze zájmu o ní jinde je vidět, že se uchytila i jinde. A to Jsi chtěl, že? A zdařilo se to a proto Jsi to vyhrál!

Budu se těšit na Tvé řádky, milostivé paní se uctivě poroučím,

a Tebe líbám

Tvůj

Suk

5/10 1910

Vyšehradská třída 20

Suk hat Nedbal in Prag vergebens gesucht. In Brünn erreichten ihn dessen Briefe unmittelbar vor dem Konzert. Gleich nach Brünn haben sie in Písek und Pilsen gespielt. Nedbals Interesse an Suks Sache freut diesen und er schätzt Nedbals Selbstlosigkeit hoch ein. Außerdem ist er glücklich über ihre persönliche Annäherung. In den Ferien hinderten ihn verschiedentlich Nevenanfälle bei der Arbeit. Er ist mit der Komposition des Quartetts noch nicht fertig, jetzt erwarten ihn bereits Proben und Abreise. Am Freitag, den 7. spielen sie in Frankfurt/M., am Sonntag in Saarbrücken, am Montag in Trier. Könnten sie sich nicht z.B. in Tábor treffen? Bis

---

⁷ J. Suk byl druhým houslistou proslulého Českého kvarteta.

⁸ Nedbal připravoval pro vídeňské provedení Sukovu “Pohádku léta” op. 29. Viz dále.

⁹ Suk zde naráží na útoky proti Nedbalovým snahám prosazovat ve Vídni českou hudbu.

¹⁰ Suk komponoval kvartet pro dvoje housle, violu a violoncello op. 31. Dokončil ho následujícího roku 4. 6. 1911 ve svém rodišti v Křečovicích.

¹¹ “Pohádka léta” op. 29.

¹² Dopis O. Nedbala se nedochoval.

¹³ Nedbalova opereta “Cudná Barbora” měla premiéru v Praze 14. 10. 1910, ve Vídni o rok později 7. 10. 1911.

dahin ist die Partitur [Sommermärchen] gewiß schon gedruckt. Die [“Keusche] Barbara” ist gut angekommen und wird sich sicher auch anderswo durchsetzen.

Praha, České muzeum hudby S 184/526
Dopis, 1bf. – popsané 4 p., rukopis perem

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi] do Vídně
Amsterdam, 31. 10. 1910

Amsterdam 31/10 1910

Drahý příteli,

Jsi asi právě v Berlíně, kde slavíš nové triumfy, ale píš do Vídně, – Berlínská Tvá adresa není mi známa.

12^{ho} listopadu vrátím se do Prahy. Nebudeš-li náhodou ten čas (až do 17^{ho}) v Praze, přijel bych 14^{ho} do Vídně. Prosím Tě, napiš mi hned, zda budeš ty dny ve Vídni. Zda vyjde v “Merkeru” rozbor¹⁴? Je to důležité a Hertzka¹⁵ by se měl též o to starat ve vlastním zájmu, a kritice dáti rozbor i partitury k dispozici. Prosím Tě promluvit s ním! Hoffmeistrův rozbor¹⁶ je dobrý, – ovšem zkráceně.

Až do 10^{ho} jsem nyní v Londýně: Hotel Previtali, Arundellstreet, Picadilly Cirkus. Mohl bych tam dostat odpověď, – a když ne tam, pak prosím do Prahy, tam jsem již 12^{ho}.

Gratuluji Ti k Tvým posledním velikým úspěchům¹⁷, o kterých jsem četl a těším se na Tebe.

Píš v chvatu – v Holandsku –, víš, jak to vždy chodí.

Dodal Ti posluha v Praze můj dopis na koncertě Destinnové?

Zatím na shledanou

Tvůj

Suk

Suk schreibt nach Wien, obwohl der Adressat wohl gerade neue Triumphe in Berlin feiert. Am 12.11. kehrt er nach Prag zurück, und ist Nedbal dann nicht auch dort, will er ihn in Wien aufsuchen. Anfrage, wann die Analyse des "Sommermärchens" im "Merker" erscheint. Hertzka sollte in eigenem Interesse Analyse und Partitur der Presse zur Verfügung stellen. Hoffmeisters Analyse ist gut. Suk bleibt bis zum 10. in London und sieht dort einer Antwort von Nedbal entgegen. Frage, ob der Bote diesem Suks Brief beim Konzert der Destinnová ausgehändigt hat.

Praha, České muzeum hudby S 184/527
Dopis, papír s hlavičkou: “American Hotel”, 1f. – popsané 2 p., rukopis perem

---

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]
Vídeň, [24. 11. 1910]

Drahý příteli

¹⁴ Rozbor “Pohádka léta”, op. 29, který měl být publikován před připravovaným vídeňským provedením (viz dále).

¹⁵ Srov. pozn. 4.

¹⁶ Karl Hoffmeister: Die tschechische Tonkunst der Gegenwart in ihren Hauptrepräsentanten, in: Der Merker, Jg. 2, Hf. 4, Wien 25. 11. 1910, S. 137–143 (o Sukově “Pohádce léta” na s. 141–2, na s. 150 faksimile klavírního výtahu – 7 taktů z poslední věty autografu).

¹⁷ Po pražské premiéře operety Cudná Barbora (14. 10. 1910).

loučím se s Tebou a tisknu Ti ruku, – za vše děkuji. Až pojedu z Vídně, budu vzpomínat, že právě počínáte.¹⁸ – Kalbeck¹⁹ mne žádal, by mu poslal Hertzka, ten výklad věci, prosím Tě zatelefonuj mu, – a bylo by snad dobře, by alespoň kritikové dostali “Merkra” do ruky.

Ruku líbám milostivé paní

a líbám Tebe

Tvůj vděčný

Suk

Abschied mit Handschlag. Bei der Abfahrt wird Suk daran denken, daß sie gerade anfangen [mit der Aufführung des "Sommermärchens"]. Kalbeck hat ihn ersucht, Hertzka möge ihm doch die Erläuterung der Sache zuschicken. Er bittet Nedbal, mit diesem zu telefonieren. Es wäre gut, wenn wenigstens die Kritiker den Merker in die Hand bekämen [Unter dem Briefkopf der Vermerk: Tag der Generalprobe und Aufführung des "Sommermärchens" in Wien. Oskar Nedbal].

Praha, České muzeum hudby S 184/528

Dopis, papír s hlavičkou: “Hotel Residenz, Wien”. V záhlaví dopisu poznámka tužkou rukou Nedbalovou: “Den generální zkoušky a provedení “Pohádky léta” ve Vídni. Oskar Nedbal.”

1f. – popsaná 1p., rukopis perem

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]

Lipsko, 26. 11. 1910

Lipsko 26/11 10

Drahý příteli,

to odpoledne, které jsem ještě ve Vídni sám strávil, vzbudilo ve mně takové teskné myšlenky a byl jsem již na cestě k Tobě, když jsem si vzpomněl, že potřebuješ klidu před koncertem²⁰. Litoval jsem, že jsme ani v poledne nebyli spolu, ale byl jsem trochu neklidný a bál jsem se přítomnosti cizích lidí. Poobědval jsem s Foerstrem²¹ v radnici, strávil chvíli v Schönbrunnu, a potom oddal jsem se svým “černým” myšlenkám. Byl bych tak rád v poslední chvíli slyšel, zda se Tobě ta věc skutečně a upřímně líbí, – bylo by mi to stačilo a zda neúspěch té věci nezmění ničeho na náklonnosti Tvé ke mně, které si tak vážím. Bylo mi to vše pojednou tak nějak líto; tolik práce mé, a tolik Tvé, tolik přátelské oddanosti, kterou Jsi mi projevil tímto skutkem, – a kdo ví, zda to někdo uzná! Generální zkouška byla skvělá – (vím, že večer v plném sále vše (zejména tutti) ještě plastičtěji vystouplo) – a když už jsem seděl ve vlaku, tak jsem si řekl, “začínají” a teprve přišel mi klid; a cítil jsem takové uspokojení v myšlence, já podal to nejlepší a nejupřímnější, co jsem mohl a Ty též, tak co! Telegram ve Frankfurtu dostal jsem až večer a byl jsem jím upřímně potěšen; též od Šilhana²² a Nebušky²³. Byl bych Ti

---

¹⁸ Provedení Sukovy Pohádky léta ve Vídni. Suk byl ve Vídni jen na generální zkoušce; při provedení samotném už nemohl být přítomen, protože odjížděl za Českým kvartetem do Německa.

¹⁹ Kalbeck, Max – vídeňský hudební kritik.

²⁰ Provedení Sukovy “Pohádky léta”.

²¹ Foerster, Josef Bohuslav (1859–1951) – český skladatel, pedagog, hudební kritik. V r. 1903 přesídlil za svou ženou Bertou Lautererovou-Foersterovou z Hamburku do Vídně. (Berta Foersterová byla v l. 1901–13 členkou Vídeňské dvorní opery). Ve Vídni byl Foerster ve stálém kontaktu s českou menšinou. Jeho dílo dirigentsky propagoval O. Nedbal.

²² Šilhan, Antonín (1875–1952) – český hudební kritik.

vděčen, kdybys mi laskavě ještě něco napsal – snad do Prahy. – Věř, umím si vážit Tvé obětavosti a všeho což Jsi pro mne vykonal. Obdivuji Tvoje umění a energii, (s jakou Jsi vše prosadil pro mne na té horké půdě) a utvrdil jsem opět v sobě dojem o Tobě, jako o dirigentu Bohem požehnaném. Tisknu Ti ruku a děkuji vřele; zůstaň mně přítelem! Vzpomínám na společnou dřinu v čísle 39, Elisabethpromenade²⁴, a je mi teplo při té vzpomínce; cítím vděčnost k milostivé paní za laskavost mi projevovanou; vyříd' ruku políbení a srdečný dík za vše. Příště ve Vídni na shledanou za okolností klidnějších.

Libám Tě

Suk

Suk hätte gern im letzten Augenblick noch gehört, ob das Stück [Sommermärchen] Nedbal wirklich so gefallen hat und ob ein etwaiger Mißerfolg nichts an dessen Zuneigung zu ihm ändern würde. Die Generalprobe war großartig. Er erhielt erst am Abend in Frankfurt das Telegramm und war darüber erfreut, ebenfalls von Šilhan und Nebuška. Er schätzt Nedbals Selbstlosigkeit und alles, was dieser für ihn getan hatte, hoch ein, bewundert dessen Kunst und Energie.

Praha, České muzeum hudby S 184/529

Dopis, papír s hlavičkou: "Hotel Hauffe, Leipzig", 1f. – popsané 2 p., rukopis perem

---

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]

Hamburk, 30. 11. 1910

Drahý příteli,

řekl jsem si, že nebudu se shánět po kritikách, – vím, jaké as budou a marně se zlobit, – nemá to vše žádnou cenu. Jednu jsem přec ale hledal, poněvadž jsem věděl, že tam nenarazím na odpor předem a že to bude kritika, nad kterou se může člověk zamyslit. Jest to kritika Korngolda.²⁵ – Dnes jsem ji četl a vidím, že jsem se nezklamal. Před časem, když jsem ještě neuměl kritiky číst, byl bych ji asi nechápal. Dnes způsobila mi největší potěšení.

---

²³ Nebuška, Otakar srov. pozn. 1.

²⁴ Vídeňská adresa Tonkünstlerorchestru, který Nedbal řídil.

²⁵ Korngold, Julius (1860–1945) – hudební referent Neue Freie Presse ve Vídni Korngoldova kritika Sukovy Pohádky léta op. 29 vyšla in: Neue freie Presse, Wien 29. 11. 1910, Morgenblatt, S. 1. Korngold mj. píše: "Mehr Sommermysterium also als Sommermärchen, erschließt das Werk mit seinen Tönen der Trostlosigkeit und der Verzweiflung psychische Geheimnisse, innere Kämpfe und Wandlungen. Nicht zuletzt eine auffällige künstlerische Wandlung: den Anschluß des Komponisten an die radikalste Musik-Moderne. Gut stürzt sich dem modernen Impressionismus vorbehaltlos in die Arme, nimmt nicht etwa bloß einige Sezessionistische Harmonik auf, wie Weingartner mit seiner geschmeidigen Kompromißnatur. Alle Spielarten der modernen musikalischen Dissonanz sind aufgeboden, die Seelische zu malen: die Motivik der gebrochenen Linie, der Quarten und übermäßigen, harmonisch nicht zusammenfassbaren Intervalle, die intermittierende Rhythmik erregter Nerven, die Harmonik des unerbittlich harmoniefremden Tones, die orchestrale Mischung realistischer, bizarrer Klänge. Also auch Suk "im Banne der Wahngelbte! Unwillkürlich drängt sich der Ausruf in die Feder, wenn wir den Komponisten in seinem so betitelten vierten Satze geradezu einen Irrsinnanfall musikalisch gestalten sehen. Übrigens: er sagt wenigstens ausdrücklich, die anderen gestehen es nicht ein. Nein diese Sprache schönheitsfeindlichen Umsturzes ist nicht Suks, dieses prächtigen Vollblutmusikers, natürliche Muttersprache oder- er ist ja so glücklich von Dworzak ausgegangen – besser gesagt, nicht seine Schwiegervatersprache. Echte Musikbegabung lässt allerdings auch dieses Werk nicht verkennen. Wiederholt dringt sie durch alle Irrungen und Wirrungen, durch Mittag und Nacht, und gesellt sich den verzerrten Stimmen als die echte Stimme des Lebens und des Trostes. Es erklingen Stellen von packender Stimmungsgewalt, und im Schlußadagio "Nacht" findet die Musik wie in ihre Heimat zurück. Welch wunderbare Klänge entlockt hier Suk, auch sonst ein Meister des instrumentalen Kolorits, seinen Orchester! Im "Sommermärchen" strebt schließlich, wie Analyse belehrt, das "Ich" des Komponisten zur "Natur". Wöge sich diese Vereinigung in seinen nächsten Werken auch künstlerisch vollziehen! Nedbal und sein Orchester haben sich dem schwierigen Werke voll hingeeben."

Vím, že pohlížím na mou věc, jako na "omyl"; to je přirozeno, zná mé první věci a pojednou taký skok. A co je vůbec omyl? Já jsem to psal, jak jsem to cítil, to mohu s nejčistším svědomím říci, – tedy vše ukáže budoucnost. A je-li to omyl, pak je to "velký omyl" i to vyčítám z jeho kritiky a takový je lepší, než ta nejkrásnější a nejjistější prostřednost. (Rozdíl, jak píše o Weingartnerovi²⁶ a Weiglovi²⁷). Je větší letět za něčím být i mlhou, než pohodlně jít pěknou pěšinkou, hezky ušlapanou, která nás přivede tam, odkud jsme vyšli. Já vím, 4větá věta je šilenství; a co E. Poe²⁸? Snad, kdyby poznal spojky mezi prvními věcmi, a nyníjší mou prací, viděl by, že jsem přišel k tomu ne schválností, nýbrž sám sebou. Ale to ovšem nemohu žádat; zatím mne těší, že vidí ve mně "osobnost" – a vím, že jeho článek psaný se skutečnou, opravdovou sympatií ke mně mi pomůže více, než co jiného. Těší mne jeho na nadšení hraničící řádky o "packender Stimmungsgewald[!]" a o "Adagiu" (Noc), které i mně je nejdražší.

A našli-li všichni jako on v mé muzice "bei allen Irrungen und Wirren" takových několik "Stimmungsgewaltig" okamžiků, neřekla jim ta muzika více, než mnoho prostředností? –

Můj Bože, hledáme a trápíme se všichni – a docílili naši velicí předchůdci něčeho bez vnitřních bojů a bez hledání? Pohlížíme-li na zázračná Beethovenova poslední díla – nebyly to v té době "Irrungen und Wirren"? Byl bych št'asten, kdybych v duši své našel časem tu harmonii, kterou mi Korngold přeje!, abych psal díla vyjasněná. Nejbliže jsem tomu byl \dosud/ ve vše smiřující "noci". Ale najdu-li to, pak to vyjádřím opět způsobem svým, a kdo ví, zda na první poslechnutí to bude jasno?

To vše jsem si myslel, když jsem přečetl Korngoldovu kritiku, tak vlídnou a sympatickou a spěchám bych si o tom s Tebou popovídal. Budeš-li s ním mluvit, řekni mu že jsem se zamyslel nad jeho řádkami, že mne to vše tak těšilo a že jsem si řekl "pracovat dále tak jak cítím a jak mohu". Není Ti to vše dlouhé, co povídám?

Mám teď vzdor všemu hroznou kuráž engegovat v příštím roce Tvůj orchestr a ovšem Tebe – budeš-li moci – a zahrátí jim "Asrael"²⁹.

Napíšeš mně též několik řádků? Byl bych rád, abys ve mně též trochu věřil a v mé snahy. Aneb Tě přesvědčily kritiky z Vídně o jiném? –

Tisknu Ti ve vzpomínkách vděčně ruku a poroučím se milostivé paní, která mně v radnici nedořekla, co si o mně myslí, – je to po provedení horší nebo lepší?

Tvůj

oddaný

Suk

Hamburg 30/11 10

Suk wollte sich nicht nach Kritiken umtun, doch hat er eine gelesen, die von Korngold, die ihn erfreute. Korngold sah sein Werk als einen "Irrtum" an, doch Suk komponiert, wie er empfindet. Ein großer Irrtum wäre ihm lieber als die schönste und bequemste Mittelmäßigkeit. Er bat Nedbal, Korngold auszurichten, er habe über dessen Zeilen nachgedacht und sich vorgenommen, auch weiterhin so zu arbeiten, wie er empfindet und vermag. Allem zum Trotz möchte er am liebsten im kommenden Jahr Nedbals Orchester engagieren, um den "Asrael" in Wien vorzuführen. Suk hätte sich wenigstens ein paar Zeilen von Nedbal gewünscht und wäre glücklich, wenn dieser an seine Sache glaubte. Oder haben ihn vielleicht die Wiener Kritiker anderen Sinnes werden lassen?

²⁶ Weingartner, Felix – v letech 1908–1911 ředitel vídeňské Hofoper.

²⁷ Weigl, Bruno (1881–1938) – skladatel a hudební publicista.

²⁸ Týká se asi 4. věty "Pohádky léta" – "V moci preludů". Suk zde dělá paralelu s E. Poem.

²⁹ J. Suk: Asrael – symfonie pro velký orchestr op. 27. Poprvé provedena v Praze 3. 2. 1907 za řízení K. Kovařovice

České muzeum hudby S 184/530 a 531

Dopis, papír s hlavičkou: "Hotel Hamburger Hof", 1 bf.+1 f., rukopis perem

---

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]

S. I., 2. 1. 1911

Drahý příteli,

těšil jsem se, že mne a paní Dvořákovou³⁰ v Praze navštívíš, – je tak těžko Tě najít v hotelu. Toník Dvořáků mně sice sdělil, že v hotelu budeš do 10te hodiny, ale o den později. Mimo to byl jsem několik dní v Křečovicích – nu zkrátka, – k mé velké lítosti jsme se v Praze neshledali.

Myslím na Tebe často a vděčně vzpomínám všeho, co Jsi pro mne vykonal. Kritika Spechtova v "Merku" a "Musik"³¹ mi byla zaslána a způsobila mi velkou radost – tím více, poněvadž jsem se domníval, že se mu to nelíbí.

Přeji li Tobě a Tvé paní choti poněkud opožděně všeho nejlepšího v novém roce, doufám, že to přijmete stejně vlídně a že Jste o ryzosti mého přání přesvědčeni. Jakmile bude po "dříně", z jara přijedu k Vám do Vídně a chci Vás trochu více užítí, potom bez rozčilení a starostí.

Těž od paní Dvořákové vyřizuji upřímná přání k novému roku a pozdravuji Tebe a ruku líbám milostivé paní

Tvůj upřímný

Suk

2/1 11

Suk bedauert, daß Nedbal weder ihn noch Frau Dvořáková in Prag besucht hat. Er denkt häufig an ihn in dankbarer Erinnerung an alles, was dieser für ihn getan hat. Spechts Kritik in "Der Merker" und "Die Musik" hat ihn erfreut. Mit guten Wünschen zum neuen Jahr verspricht er Nedbal, im Frühjahr Wien zu besuchen.

Praha, České muzeum hudby S 184/532

Dopis, 1 bf. – popsané 2 p., rukopis perem

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]

Praha, 19. [11.] 1911

---

³⁰ Tchyni J. Suka a vdovu po A. Dvořákově. .

³¹ Specht, Richard: Konzerte – Neue Werke und Dirigenten, Die Musik, Jg. 10 (1910–11), Bd. XXXVII (prosinec 1910), s. 391. Der Merker, Jg 2, Hf. 5, Wien den 10. 12. 1910, S. 222, (upozornění na provedení 24. 11. 1910 - Hf. 4, S. 179). Specht píše: "Pitoreske Musik eines Ringenden und sich Befreienden; eines wildes Umsichschlagen eines Traumbeladenen und Todbedrohten, das sich zu mutigem Frieden löst. Orchestral ein Meisterstück in der polyphonen Instrumentaltechnik, das thematische Material, der Stimmung des geisternden Märchen – und Gespensterlandes entsprechend, verschwommen und uneindringlich, aber voll tiefen Reizes in den Todesmahnungen des 1. Satzes, dem trostlos traurigen Intermezzos der "blinden Spielleute" (ein Zwiegesang zweier Altoboer zu Harfenakkorden, in die dann eine Geige ihre Melancholien singt) und dem trostvoll ruhigen Nachtgesang und der Morgenrotstimmung des Schlusses. Gerade bei so schwer eingänglichen Schöpfungen eines Musikers, der seine Erfindungskraft und sein Formgefühl in prächtigen früheren Werken (man denke an das glanzvolle Orchesterscherzo Suks) entscheidend bewiesen hat, fühlt man den Übelstand doppelt, das keine Wiederholung der Aufführung zu der Revision des Urteils führen kann."

Drahý příteli!

Hned po návratu z Holandska odpovídám na Tvůj laskavý dopis.

Mám radost, že se Ti symfonie d moll³² líbí; úprava stála dosti práci a byl bych rád nějaké věci ve scherzu [a] poslední větě změnil, – což by byl učinil jistě mistr sám při vydání, – ale člověk si přec jenom netroufá. V Berlíně bylo patrně provedení dosti slabé. Milý příteli, jest již nejvyšší čas, bychom se poněkud [seřadili] a vytvořili kolem Dvořáka kruh, – ne kruh, který omlouvá, ale kruh, který dovede slovem a hlavně skutkem Dvořáka hájit.

Je to ohavné již, jakým tonem se u nás o Dvořákově píše. Nečetl jsi nedavno “Čas”³³? A Foerstr nestydí se za svou stranu, která [poráží] Dvořáka jeho jménem? (Jakýsi Bartoš³⁴ totiž psal do Času, krom jiných do nebe volajících dětinskostí, že Dvořákově “Stabat Mater” není “definitivní” proto, že to po něm udělal též Foerstr. Ostatně, vím, že Dvořák získává půdy v literatuře světové vždy pevnější (to je to, co pány tak bolí) ale jací jsme to slaboši, že to nejdražší necháme tak tupit? Nemluvím o “lidu” – (čili jak říkáme “obecenstvu”) – to lne k Dvořákově s upřímnou láskou, (to opět pány bolí – totéž obecenstvo ne a ne jíst to, co mu páni předkládají) – ale o špatné, krtčí práci strany universitní³⁵. Domníval jsem se dříve, že to je nemoc, kalnost a hloupost, dnes vím již, že to je špatnost, která vzrostla na závisti a zášti, kterou Hostinský a Fibich – a ještě jiní – (lépe nejmenovat) – špatně tajili. Hledají v Dvořákově věci slabé, protože chtějí učiniti z Dvořáka slabocha. Smetanovy, Fibichovy a Foerstrovy věci jsou vesměs silné u nich, protože je nutno udělati též z osob siláky. Ano, pravdu! – Dvořák nenapsal jen silné věci – to je krásné, – ale potom měřiti stejně i u jiných i u Smetany, který přece krom nám všem stejně drahých skladeb napsal též slabší – (jako i jiní velicí). A nevidět chyb \neb lépe/ řečeno slabostí u jiných, kde silné momenty se musí hledat drobnohledem (a to ještě člověk musí mít moc dobrou vůli) a říkat při tom, že něco slabého a bezpáteřného je “pokračováním” Smetany – (hnušná frasa) – to už je šílenství a kde je pak ta úcta k Smetanovu jménu. Říkám Ti to vše, že vím, že se mnou cítíš, že Dvořákově silné, slunné umění není jen snůška hezkých nápadů, ale cílevědomá práce a že pracovat uměl, jako žádný druhý u nás, jmenujeme li totiž práci to, co v práci viděl Mozart, Beethoven a všichni druzí velicí páni.

A individualita, jaká je Dvořák řekne i ve svých slabších dílech více, než bezpáteřníci v těch takzvaných silných.

A ted přicházím k odpovědi. Ano máš pravdu, první³⁶ symfonické dílo Dvořákově byla B-dur Symfonie (zůstane zatím rukopisem), poté Es-dur, potom d-moll, pak F-dur (tištěná jako 3ta), D-dur, D-moll, G-dur, E-moll.

Pozůstalost /orchestrová\ má asi taková data.

Symf. B-dur, pak tragická ouvertura v roce 70^{ém}, Es-dur Symf. v 72^{hém}, (d-moll v 74^{ém}) Rhapsodie v 74^{ém}. V roce 74^{ém} provedena poprvé v Praze symfonie Es-dur a scherzo z d-moll řízením Smetany.

Doufám, že budu moci se brzy podívat do Vídně a těším se na ty chvíle strávené s Tebou a milostivou paní.

“Pod jabloní”³⁷ je též se sborem, – o tom ústně.

³² A. Dvořák: IV. symfonie d moll op. 13 (B 41). Vydána byla poprvé u Simrocka v r. 1912. Jak vyplývá z dopisu, partituru připravil pro tisk J. Suk.

³³ Deník Čas od r. 1900 orgán České strany lidové.

³⁴ Bartoš, Josef (1887–1952) – hudební kritik a estetik, spolupracovník Z. Nejedlého v časopise Smetana. Autor první monografie o Dvořákově (1911), kde je Dvořákově dílo znevažováno. Jeden z největších odpůrců Dvořáka a Suka.

³⁵ Míněn okruh Z. Nejedlého.

³⁶ První Dvořákovou symfonií byla ve skutečnosti symfonie c moll “Zlonické zvony”, ta byla ale v r. 1911 nezvěstná a neznámá. Objevil ji až v r. 1923 houslový pedagog prof. J. Feld.

³⁷ J. Suk: Pod jabloní – hudba k stejnojmenné dramatické legendě J. Zeyera op. 20.

*Líbám Tě a milostivé paní se uctivě poroučím
Tvůj
Tobě v upřímném přátelství
oddaný*

Suk

Suk ist froh, daß Nedbal an der Bearbeitung [Dvořáks] Sinfonie d moll Gefallen findet. Er wollte noch einiges ändern, hat es dann aber doch nicht gewagt. Die Aufführung in Berlin war offensichtlich schwach. Empörung über die Angriffe auf Dvořák; es sei an der Zeit, Dvořák zu verteidigen. Bartoš habe unlängst in der Zeitschrift "Čas" allerhand Kindisches von sich gegeben. Dvořák gewinnt mit der Zeit in der Literatur immer mehr an Boden, gerade das schmerzt manche Neider. Dabei ist nicht vom Publikum die Rede, sondern von einer Akademikerclique. Dvořák hat nicht nur starke Sachen geschrieben, doch das muß von anderen gleichermaßen festgestellt werden. Eine Individualität wie Dvořák sagt auch in schwachen Werken mehr als diese Kriecher in ihren sogenannten starken. - Es folgt eine chronologische Auflistung von Dvořáks sinfonischem Werk. Suk hofft, bald nach Wien kommen zu können. [Suks] "Unter dem Apfelbaum" gibt es auch mit Chor.

Praha, České muzeum hudby S 184/534
Dopis, 2 bf. – popsaných 6 p., rukopis perem

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]
Praha, 15. 10. 1912

Milý příteli!

Bude Ti asi divné, že jsem Ti dosud neodpověděl; prosím, nehněvej se proto na mne. Jsem Ti vděčen za provedení serenady³⁸; – dostavím se najisto a moc se těším. Jsi ke mně velice laskav a dovedu si toho vážít, že mne tak vyznamenáváš. Tvou "pohádku léta"³⁹ ti sám přinesu.

Ku konci "Adagia" ze Serenady přídělal jsem ještě 2 solové housle; dělá se to velmi krásně (podklad zůstane) udělal jsem to teď pro vídeňské provedení; snad s tím budeš srozuměn.

Budu mítí ve Vídni čas si s tebou a milostivou paní posedět – a upřímně se na to těším.

Pozdravuji Tebe i Tvou choť

*Tvůj
v přátelství Ti oddaný
Suk*

Praha 15/10 12

Suk ist Nedbal für die Aufführung der Serenade dankbar. Am Ende des Adagios in der Serenade hat er für die Wiener Aufführung noch zwei Soloviolenen hinzukomponiert. Das "Sommermärchen" bringt er Nedbal persönlich.

Praha, České muzeum hudby S 184/535
Dopis, 1 bf. – popsané 2 p., rukopis perem

---

³⁸ Sukovu Serenádu Es dur pro smyčcový orchestr op. 6 z r. 1892 připravoval Nedbal pro vídeňské provedení 21. 11. 1912 – srov. dopis ze dne 5. 11. 1912.

³⁹ Autograf "Pohádky léta" op. 29 věnoval Suk Nedbalovi. Srov. dopis ze dne 26. 5. 1910.

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]
Amsterdam, 5. 11. 1912

Amsterdam 5/11 12

Drahý příteli

Nejdříve upřímné blahopřání k vyznamenání!

Nevím, zda Tě došel můj poslední list a nevím též, zda Jsi ještě rozhodnut 21^{ho} dávat serenadu⁴⁰. Prosím Tě snažně, napiš mi to do Prahy – v pondělí tam již budu. Pro všechny pády podávám zde ty přidělané dvě solové housle na konci adagia ze Serenady.

Poslední takt je nyní – myslím – o půl taktu déle dodržený? Nevím to jistě, nemám s sebou noty. Solové housle snad též se Sordinou – aby to měkce znělo – to ovšem ale, jak se Ti bude lépe líbit, – možno též bez sordiny.

Ruku líbám milostivé paní

a těším se na Tebe

Tvůj upřímný

Josef Suk

Glückwunsch zur Auszeichnung; sodann Anfrage, ob der Adressat am 21. die Serenade geben wird. Suk führt die zwei hinzugeschriebenen Soloviolenen am Schluß des Adagio an.

Praha, České muzeum hudby S 184/536

Faksimile publikováno v knize A. Buchnera: O. Nedbal, Panton, Praha 1986.

Dopis, papír s hlavičkou: "American Hotel", 2 f.

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]
Stuttgart, 13. 1. 1913

Stuttgart, den 13/1 1913

Milý příteli!

Nemysli, že jsem zapomněl na svůj slib, poslati Ti rukopis "Pohádky léta", ačkoliv nemyslím, že by Ti rukopis ten mohl přinést nějaké radosti.

Jen ta naše "pohnutá" doba byla příčinou, že jsem se k poslání nedostal.⁴¹ Zatím se hádáme, – ubožáci! – zda je Dvořák dobrým skladatelem a já mimoto ještě dokazuji lidem, že jsem docela hodným člověkem, ačkoliv mám Dvořákovu hudbu rád.

---

⁴⁰ Serenáda Es dur pro smyčcový orchestr op. 6.

Klesli jsme hluboce v Praze, a mám jen pocit hnusu! V nejbližších dnech pošlu Ti rukopis a někdy v březnu – doufám – vyhledám si Tě ve Vídni.

Ruku líbám milostpaní

a Tebe srdečně pozdravuji

Tvůj

Suk

Suk hat nicht sein Versprechen vergessen, Nedbal den Autograph der Partitur vom "Sommermärchen" zu schicken. Erbitterung über die Angriffe auf Dvořák und ihn.

Praha, České muzeum hudby S 184/537

Dopis, papír s hlavičkou: "Hotel Marquardt, Stuttgart", 1 f. – popsaná 1 p., rukopis perem

---

Josef Suk [Oskaru Nedbalovi]

Vídeň, [1. 3. 1914]

Drahý příteli,

nejdříve srdečně gratuluji k úspěchu⁴²; věc je rozkošná, a udělá jistě opět cestu světem. Odpuť, že jsem nebyl v hotelu, – měl jsem ještě zkoušku, – nyní hraji v "Lumíru" a večer slíbil jsem "Moravským učitelům", kteří zpívají nějaké mé nové věci.

Sděl mi laskavě, zda zítra bys měl pro mne čas; – přijel bych k Tobě mezi 4 a 6^{10u} hodinou.

Scherzo⁴³ vyšlo u Breitkopfa, tedy ne u Simrocka. Breitkopf jistě vše učiní, co si budeš přát.

Zatím Tě líbám

a milostivé paní ruku líbám

Tvůj

Suk

Gratulation zum Erfolg von Nedbals Werk. Suk entschuldigt sich, daß er nicht im Hotel war, da er Probe hatte. Derzeit spielt er im "Lumír" und hat den Abend den Mährischen Lehrern versprochen, die irgendwelche neue Kompositionen von ihm singen. Das Scherzo erschien bei Breitkopf, keineswegs bei Simrock.

Praha, České muzeum hudby S 184/538

Dopis, papír s hlavičkou: "Hotel Residenz Ludwig Domansky, Wien I., Teinsaltstrasse 6" , pozn. rukou O. Nedbala: *V době kdy jsem připravoval Sukovo Scherzo pro Řím a zde se provozovala <Andersen> "Polská krev" 13 nebo 14 [sc. 1913 nebo 1914]*

1bf., datováno tužkou cizí rukou 1. 3. 1914

---

⁴¹ Suk v dopisech Nedbalovi několikrát (srov. dopisy 26. 5. 1910, 15. 10. 1912 a zde) píše, že partitura Pohádky léta je Nedbalova, že mu ji věnoval. Nakonec však k tomtuto věnování pravděpodobně nikdy nedošlo a Suk věnoval partituru v r. 1923 českému malíři a grafikovi M. Švabinskému. Tento exemplář partitury se dnes nachází v Českém muzeu hudby. Stránka s věnováním je ovšem z této partitury vyříznuta.

⁴² Dne 1. 3. 1914 uvedlo vídeňské Ronacherovo divadlo Nedbalův balet "Andersen" na text L. Nováka a J. Kvapila. (Opereta "Polská krev" měla premiéru 25.10.1913 ve vídeňském Karlově divadle za autorova řízení.)

⁴³ Sukovo Fantastické scherzo pro velký orchestr op. 25 vyšlo u Breitkopfa a Härtela v r. 1905. Nedbal ho v té době připravoval pro provedení v Římě. Vyplývá to z poznámky psané Nedbalovou rukou.